

Днес, 22 март е Световния ден на водата. Идеята му е да привлече общественото внимание върху ценността на този ресурс и важността от опазването му. Денят на водата се празнува от 1993 г. и всяка година той преминава под определена тема. Тази година тя е посветена на международното сътрудничество.

Водната програма е приоритетна в работата на WWF и обхваща няколко ключови направления: възстановяване на екосистемите по река Дунав и притоците й, устойчиво корабоплаване, опазване и възстановяване на влажните зони и на реките.

„Над 80% от българските реки са в лошо състояние. Повечето от тях са превърнати в

канали от десетилетия и на практика не функционират като реки“, коментира Иван Христов, ръководител на програма „Води“ на WWF.

Основната причина за това е презастрояването и безразборната реализация на хидро проекти. Една от най-големите заплахи в това отношение е хаотичното издаване на разрешителни за изграждане на ВЕЦ-ове, което е особено драстично в последните осем години. „В момента има близо 1000 проекта за ВЕЦ-ове в различен етап на изпълнение. Ако те бъдат финализирани, това на практика ще заличи основните функциониращи реки на България“, допълва Иван Христов.

Презастрояването е причина в последните години цели типове реки да изчезнат. Пример за това са реките с крайречни гори и меандри в Северна България, които на практика вече не съществуват.

Основният показател, по който се оценяват реките е т.нар. хидроморфологично състояние. Той е залегнал в Рамковата директива за водите на Европейския съюз. Показателят се изчислява на базата на степен на застрояване с хидро съоръжения, наличие на крайречна растителност, замърсяване и др. Този показател е лош за огромна част от българските реки.

На Световния ден на водата, международната природозащитна организация WWF публикува критичен доклад по отношение на ключови язовирни проекти в световен мащаб, чието изграждане нарушава основни критерии за устойчивост и има негативни екологични и икономически последици. Докладът на WWF дава негативна оценка на множество язовири, които са в процес на изграждане или планиране. Сред тях са силно противоречивия проект Бело Монте (Бразилия) и Ксаябури (Лаос), както и някой европейски проекти в Австрия и Турция.

Сред проблемите, посочени в доклада са избора на място за изграждане на язовири, рисковете за биоразнообразието и цялостното влияние върху околната среда от неправилно подбраната локация, както и редица социални и икономически фактори.